

A talajszintek, tulajdonságok és talajanyagok definíciói, határértékei

Felszíni talajszintek

Jellegtelen felszínek

Olyan felszínen található szintek vagy rétegek, melyeknek szervesanyag tartalma nem éri el az 1%-t.

Mezőségi szint

Olyan felszíni talajszint, amely

1. kedvező szerkezetű, és
2. sötét színű (Munsell value/chroma nedvesen 3/3 vagy kisebb, szárazon 5/5 vagy kisebb), és
3. legalább 1% szervesanyagot (0,6% szerves szén) tartalmaz, és
4. bázistelítettség legalább 50%, és
5. a földész rész textúrája homokos vályog vagy finomabb és a durva részek aránya 20 % vagy annál kevesebb,
6. vastagsága 25 cm, vagy több.

Tőzeg szint

Lebomolatlan vagy részlegesen lebomlott növényi maradványokat tartalmazó szint amelynek (izzítási veszteséggel meghatározott) szervesanyag tartalma legalább 20 %, és az év nagyobb részében vízzel telített.

Alom szint

Lebomolatlan vagy részlegesen lebomlott növényi maradványokat tartalmazó szint amelynek (izzítási veszteséggel meghatározott) szervesanyag tartalma legalább 20 %, és az év nagyobb részében átszellőzött.

Felszín alatti talajszintek

Agyagfelhalmozódási szint

Olyan felszín alatti talajszint, amely

1. agyagtartalma legalább 8%, textúrája vályogos homok, vagy annál finomabb, és
 - a) amennyiben a talaj nem szántott, nem csonkult és nincs kőzettani változás a szelvényben,
 - i. a felette levő szinthez képest legalább 1,2 x több agyagfrakció található, és
 - ii. jól látható agyaghártyák mutatkoznak a szerkezeti elemek felültén, vagy
 - b) amennyiben a talaj szántott, csonkult vagy kőzettani változás van a szelvényben, akkor jól látható agyaghártyák mutatkoznak a szerkezeti elemek felültén, és
2. vastagsága legalább 10 cm, vagy
3. amennyiben az agyagfelhalmozódás kovárványcsíkok formájában mutatkozik, úgy azok egyenkénti vastagsága legalább 1cm, összeadott vastagsága legalább 15 cm.

Duzzadó talajszint

Olyan felszín alatti talajszint, amely

1. legalább 30%-os agyagtartalommal rendelkezik, és
2. benne csúszási tükrök ék alakú szerkezeti elemek mutatkoznak, és
3. vastagsága legalább 25 cm.

Cambic szint

Olyan felszín alatti talajszint, amelyben a talajképződés következő bélyegei igazolhatók:

1. A talajképző kőzettől eltérő (fejlettebb) szerkezet, vagy
2. a talajképző kőzettől legalább 1 Munsell értékkel eltérő szín, vagy
3. a karbonátelmozdulás jegyeit mutatja (kevesebb karbonát, mint az alatta levő szintben), és
4. vastagsága legalább 15 cm.

Karbonátfelhalmozódásos szint

Olyan talajsínt, amelyben

1. a CaCO_3 -tartalom a földes részben legalább 15%, és
2. a másodlagos kalcium karbonát formák megjelenése legalább 5%, és
3. vastagsága legalább 15 cm.

Szolonyeces felhalmozódási szint

Olyan felszín alatti talajsínt, melyben

1. a kicserélhető kationoknak legalább 15%-a Na, *vagy*
2. a kicserélhető Na és Mg együttes mennyisége legalább 25%, és
3. talajszerkezete
 - a) oszlopos, amennyiben a talaj nem szántott, *vagy*
 - b) durva szemcsés és szárazon igen kemény, ha a talaj szántott.

Szoloncsákos felhalmozódási szint

Olyan felszíni vagy felszín alatti talajsínt, melynek

1. elektromos vezetőképessége az év egy részében:
 - a. legalább 15 dS /m (25 °C), *vagy*
 - b. 8 dS /m (25 °C), ha a telítési kivonat vizes pH-ja 8,5 vagy annál magasabb, és
2. vastagsága 15 cm vagy több.

Vaskiválásos szint

Olyan felszínalatti talajsínt, amelyben:

1. A frissen feltárt felület legalább 15 %-át alkotják nagy vasfoltok, vagy vas-mangán foltok, melynek nedvesen Munsell-féle hue vörösebb, mint 7.5YR és chroma nagyobb, mint 5; *vagy*
2. legalább 5 térfogat%-ban tartalmaz legalább 2 mm átmérőjű elkülönült, legalább gyengén cementált góccokat (borsókat); és
3. vastagsága legalább 15 cm.

Diagnosztikus Talajtulajdonságok

Összefüggő kemény kőzet

Az *összefüggő kemény kőzet* a talaj alatt húzódó szilárd, ágyazati kőzet, melybe nem tartoznak bele a cementált talajsíntek. Összefüggőnek akkor tekintjük a kőzetet, amennyiben benne a gyökerek növekedésére alkalmas repedések átlagos vízszintes távolsága legalább 10 cm, és a repedés kitöltések a kőzetnek kevesebb, mint 20 térfogat %-át teszik ki.

Pangóvízglejes színmintázat

Időszakos (felszíni eredetű) pangóvíz hatása alatt kialakuló színmintázat, amelyben a talajmátrix egyes részei (elsősorban a szerkezeti elemek felülete) világosabbak (színkódjában a Munsell value legalább egy értékkel több) és fakóbbak (színkódjában a Munsell chroma legalább egy értékkel kevesebb), míg a talajmátrix más részei (elsősorban a szerkezeti elemek belső felülete) vörösebbek (színkódjában a Munsell hue legalább egy értékkel több), és élénkebb színűek (színkódjában a Munsell chroma legalább egy értékkel több), egymáshoz, vagy a talaj nem reduktoros részeihez képest.

Reduktív viszonyok

A vízzel való állandó, vagy időszakos telítettség hatására kialakuló *reduktív viszonyok* igazolhatók, amennyiben:

1. a redox potenciál (rH) kevesebb mint 20; *vagy*
2. szabad, redukált vas (Fe^{2+}) kimutatható a friss törési felszíneken 0,2%-os α - α dipyridyl erőteljes vörös színével, *vagy*
3. vas szulfidok (kékes fekete szín) vannak jelen, *vagy*
4. metán van jelen.

Talajvizglejes színmintázat

Időszakos talajvízhatás alatt kialakuló színmintázat, amely:

1. legalább 90%-a redukív szürke színnel (Munsell 2.5Y, 5Y, 5G, 5B, vagy Munsell GLEY1, GLEY2) jellemezhető, *és/vagy*
2. a vas vegyértékváltásának következtében szint legalább 5%-án megjelenik a vörös tarka foltosság (vasszeplők, rozsdafoltok, vas-, ill. vas-mangán borsók) jelenléte, elsősorban gyökérjáratok és egyéb biológiai csatornák, vagy repedések mentén.

Diagnosztikus talajanyagok

Ember által létrehozott anyag

Kidolgozása szükséges

Humuszos talajanyag

Olyan a talajanyag, amely szervesanyag tartalmának súlyozott átlaga 0,5 % vagy annál több 50 cm mélységig, vagy a sekélyebb összefüggő kemény kőzetig, vagy egyéb *gyökerezést gátló réteget*.

Rétegzett talajanyag

Olyan, folyóvízi vagy tavi elöntésből, vagy erodált talajanyag felhalmozódásából származó rétegzettséget mutat, amelyben:

1. a rétegek durva vázrész tartalma (2 mm-nél nagyobb frakció) között legalább 5% eltérés tapasztalható, *vagy*
2. a rétegek homoktartalma (2-0,02 mm-es frakció) legalább 10%-os ingadozást mutat, *vagy*
3. a mélység növekedésével a szervesanyag tartalom szabálytalan változása figyelhető meg.